

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. IV. Obligatio denunciandi Hæreticos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

narius possit à crimine hæresis Sacramentaliter absolvere penitentem, qui in foro exteriori, seu extra Confessionem; prævia abjuratione, fuit ab Inquisitore, vel Superiore legitimo absolutus à censura, hæresis annexa?

Resp. Affirmativè, cum Carena tit. 2. §. 7. num. 48. Quilici qu. 16. art. un. nu. 36. ver. quare: quia non sequitur, quòd eum absolvat à sententiis Bullæ, aut talibus laqueatum, quòd ipsa Bulla prohibet, §. quod si forte: vide *Campionum instr. 1. par. cap. 18. num. 17.* & nota cum Quilici, & *Ilfung. tract. 6. disp. 6. art. 3. §. 1. nu. 107.* Pontificem reservare sibi quidem certa peccata, sed tantùm ea, & tandiù, quæ, & tandiù, habent annexam censuram, sibi reservatam.

An autem Papa reservet sibi peccata, etiam independentè à censura?

Consule Constitutiones Apostolicas.

30. Quæritur, an ordinarius confessorius possit absolvere à peccato, quòd contineri dubitat in Bulla Cœnæ?

Resp. Negativè ex enunciato decreto sub Clemente VIII. 9. Januarii 1601. revocante facultates absolvendi ab ullo ex casibus clarè, vel dubiè in Bulla, die Cœnæ Domini legi consueta, & contentis, contra Felicem tom. 1. num. 3; 13. Ponderet Confessorius hæc verba 2. decreti sub Clement. S. Congr. vult, & mandat d. h. m. decretum, hoc est editur 1601. in sua firmitate, & pristino robore permansurum: quoad ea nimirum, in quibus per secundum non moderatur, sed non moderatur quoad prohibitionem absolvendi ab ullo ex casibus clarè, vel dubiè contentis in Bulla Cœnæ. Textus decretorum est satis apertus.

CAPUT IV.

Prop. 5. ab Alex. VII. &c.
Obligatio denunciandi Hæreticos.

PROP. 5. Quamvis evidenter tibi constet, Petrum esse hæreticum, non tenetis denunciare, si probare non possis.

1. Hæresis ex D. Thoma apud Pagnam *prax. Inquisit. cap. 2. num. 4.* tendit ad spirituale multitudinis corruptionem, & ex l. *Manichæos C. de Hæret.* in omnium fertur injuriam, quatenus omnibus Catholicis vera credentibus, per eam, & hæreticos aliud, quam credendum est, proponentes credendum, injuria inferitur. Ipsi verò Hæretici apud *alleg. cap. 1. num. 3.* sunt organa diaboli, vasa iræ, Rei læsæ Majestatis Divinæ, & ex c. *vergentis de Hæret.* Christianæ Religionis conantur fundamenta convellere, omnesque Catholicos in errorem contra fidem trahere: propterea omnes debent Judicibus fidei, Inquisitoribus, vel Episcopis respectivè denunciari, ut similia damna reparentur, & hæresis in sua radice opprimatur.

2. Quæritur, unde oriatur obligatio denunciandi hæreticos?

Resp. Oritur, ex naturali ratione, qua quælibet persona, cum sit pars Reipublicæ, tenetur, quasi pars toti, ei succurrere, dum viderit eam contagione infici, vel sceleribus corrumpi, Genuen. *Prax. cap. 18. num. 1.* Carena p. 2. tit. 9 §. 1. Item ex jure canonico id præcipiente, cap. *excommunicamus il primo de Hæret. §. adjicimus:* & ex edicto S. Officii videndo nu. 10. ac ex PP. autoritatibus apud Pagnam cap. 3.

§. Quæ-

3. Quæritur, an denunciationi hæretici præmittenda sit correctio fraterna?

Resp. Negative cum D. Thoma 2. 2. qu. 33. ar. 1. in corpore, & ad 3. ubi habet; quando imminet periculum multitudini, non habent ibi locum hæc verba Domini (si peccaverit, &c.) quia tunc frater peccans, non peccat in te tantum: maxime, quia sperandum non est, quod, qui ausus est se opponere Ecclesie Universalis, corrigatur per secretam monitionem unius: *Car. 4. Genuen. num. 7.* itaque, nulla admonitione, aut fraterna correctione præmissa, Hæretici sunt denunciandi: ut dixit Pegna *cap. 7. num. 3. vid. cap. sequen. num. 8.*

4. Quæritur, an denunciandi sint Hæretici occulti, quorum crimen nec duobus restibus probari potest?

Resp. Affirmative, quia, dum PP. Pontifices, & Inquisitorum edicta firmant obligationem denunciandi Hæreticos, indistinctè loquuntur, & idè indistinctè intelligendi sunt, tam de manifestis, quàm occultis.

Sed quid, si Hæreticus sit ita occultus, ut ego solium sciam eum esse Hæreticum, nec aliter possim ejus hæresim probare?

Resp. Teneor denunciare, & in histerminis damnatur propositio ab Alex. Ratio est, quia quamvis delictum probari non possit, Superior vigilabit; & potest contingere contra prædictum alias adesse denunciations, ex quibus de facili possit deveniri ad torturam, & ad alia juris remedia, ac omni meliori modo succurri Reipublice; *Genuen. nu. 5. & Car. num. 18.*

Nota per denunciationem Reis injuriam non fieri: nam ad bonum commu-

ne Reipublice expediebat concedi adversus ipsos, etiam occultos, facultatem, ac jus denunciandi, ad effectum impediendi damnatentia in periculum multitudinis. *Ilung. tract. 4. disp. 2. qu. 7. ar. 6. §. 2. num. 30.* Præsertim, quia ex lege charitatis bonum commune, quod per hæresim læditur, præferendum est bono particulari famæ Hæretici, qui in communitatem, & in Deum peccat.

6. Quæritur, an hæreticus emendatus sit denunciandus?

Resp. Affirmative, ratio est, quia hæretici fingere possunt se emendatos; & non est eis credendum, si affirmant, sed necessarium est, ut innotescat Judicibus fidei, ut ad juris remedia procedant. *Car. §. 6.*

6. Quæritur, an sciens sub secreto, etiam jurato, aliquem esse Hæreticum, teneatur eum denunciare?

Resp. Affirmative, nec obstat secretum, aut juramentum: non secretum: quia hujusmodi est mere humanum, nascens ex privato pacto, tacito, vel expresso inter loquentem, & audientem, & idè non potest præjudicare legi Superioris, præcipientis denunciationem; nec, qui silentium exigit, potest rationabiliter velle, quod de commisso alter non loquatur: *vid. Th. 2. qu. 6. ar. 1. ad 2.* ubi loquens de iis, quæ sunt secreto extrà confessionem commissa, sic pronunciat: quandoque sunt talia, quæ statim, cum ad notitiam hominis venerint, homo ea manifestare tenetur: puta, si pertinent ad corruptionem multitudinis spiritualem, vel corporalem, vel in grave damnum alicujus persone, vel, si quid aliud est hujusmodi, quod quis

quis propalare tenetur, vel testificando, vel denunciando; & contra hoc debitum obligari non potest per secreti commissum, quia in hoc frangeret fidem, quam alteri debet.

Nec juramentum: quia juramentum juxta regulam § 8. Jur. in 6. non est obligatorium contra bonos mores; nec de illicita obligat, cum non sit vinculum iniquitatis, cap. Inter cetera 22. qu. 4. Emissum autem esset hujusmodi, quia contra leges canonicas; & ideo invalidum, juxta commune Doctorum; & notat Glos. in cap. pervenit il 1. de test. cogen. ver. juramentum. vide etiam cap. constitutis, de test. & attestat. & Pegn. cap. 8. Fulcodium qu. 8. & Carena §. 5.

7. Quæritur, an Confessarius teneatur denunciare Hæreticum, qui accedit ad Confessionem, animo non confitendi peccata, sed pervertendi Confessarium, eum inducendo in hæresim?

Resp. Affirmativè, quia talis Confessio non est Sacramentalis, sed modus occultè dogmatizandi, ex Carena §. 5. num. 21. & 22. & Genuen. num. 17.

Advertas ex cap. omnis utriusque sexus de penit. & remiss. Confessarius obligari ad sigillum Confessionis, quod aliud non est, quam particularis obligatio, quam habent Confessarii ad non revelandum ullum peccatum, aut circumstantiam ejus, auditam in Confessione, in ullo prorsus casu; etiamsi sint enormia, contra bonum commune, ut hæreses: eisi penitens dicat se non habere animum cessandi ab illis. Quæ obligatio oritur ex omni, & sola Confessione sacramentali, ex eam nimirum, facta Sacerdoti, animo se accusandi, & subjiciendi peccata clavi-

bus Ecclesia, à Christo Sacerdotibus concessis ad solvendum, & ligandum. Quam non intendit facere hæreticus, de quo quæritur; & ideo in casu obligatio sigilli sacramentalis non reperitur per Sylvestrum ver. Confessio 3. qu. 4. & de la Cruz de penit. qu. 6. cont. 2. juxta dicent. lib. 2. cap. 13.

8. Quæritur an audiens à persona fide digna aliquem esse hæreticum teneatur eum denunciare?

Resp. Affirmativè ad tenorem edicti S. Officii, in quo præcipitur esse denunciandos; tunc, e ciascuno di quelli, de quali sappiano, abbiano havuto, o averanno notizia, che siano heretici, &c.

9. Quæritur, an filius teneatur denunciare Patrem hæreticum, & Uxor Maritum?

Resp. Affirmativè, nam edictum per verba generalissima loquitur; e comandiamo in virtù di S. Obedienza, sotto pena di scomunica di lata sentenza, &c. a tutte, e ciascuna persona di qualunque stato, grado, e condizione, o dignità, &c. Ergo generaliter est intelligendum, ut allegatos etiam comprehendat.

Sed quid, si forent solum de hæresi suspecti? ut blasphemi hæreticales, malefici, &c.

Resp. Tenetur, quia edictum præscribit denunciandos omnes, che siano heretici, o sospetti, o diffamati di heresia, ceterosque, de quibus statim; & quia decretum non distinguit, sed promiscuè, absolute, & cum disjunctiva loquitur, o sospetti di heresia, de singulis intelligendum. Carena §. 2. num. 7. contra Genuen. num. 10.

Quoniam verò edictum Supremæ, & Univer-

Universalis Inquisitionis, omnibus, & singulis personis in virtute S. Obedientia; sub excom. pœna, lata sententia, aliisque per sacros Canones, & Pontifices statutis, denunciationem præcipit ideò eisdem transumptum subijcimus.

§. 1. Essendo à noi, &c. che fra il termine di un mese, dieci de quali per il primo, dieci per il secondo, & dieci per il terzo, termine perentorio, si debbano rivelare, e giuridicamente notificare al S. Offizio, ovvero à gli Ordinarij, tutti, e ciascuno di quelli, de quali sappiano, ò abbiano avuto, ò avranno notizia.

§. 2. Che siano Eretici, ò sospetti, ò diffamati di Eresia, ò credenti, ò fautori, ò ricettatori, ò difensori loro, ò abbiano aderito, ò aderischino à Riti de Giudei, ò Maumettani, ò de Gentili, ò abbiano apostatato dalla S. Fede Christiana.

§. 3. Che abbiano fatti, ò facciano atti, da quali si possa argumentare patto espresso, ò tacito col Demonio, esercitando incanti, magie, sortilegii, porgendovi suffumigii, incensi per trovar Tesori, & altri intenti, chiedendo da lui risposte, & invocandolo, & à quest' effetto promettergli obediencia, ò consacrargli pentatuli, libri, spade, specchi, ò altre cose; nelle quali intervenga il nome, & opera sua.

§. 4. Che si siano ingeriti, ò ingeriscono in far esperimenti di Negromanzia, di qualsivisia altra sorte di Magia, con entrare ne circoli, far l'esperimento della Caraffa, ò del Crivello per trovar i medesimi tesori, co-

se nascoste, rubbate, ò perdute, e fare altre simili, e superstiziose azzioni ad altri fini, massime con abuso de Sacramenti, ò di cose sacre, ò benedette.

§. 5. Che senza licenza dovuta ritenghino scritti, che contenghino Eresie, ò libri d' Eretici, che trattino ex professo di Religione, ò che gli abbiano letti, ò tenuti, ò stampati, e fatti stampare; ò li leggano, tengano, stampano, fanno stampare, introducano, ò difendino sotto qualsivisia pretesto, ò colore.

§. 6. Che abbiano libri di Negromanzia, ò Magia, ò continenti incantesimi, sortilegii, e simili superstizioni, massime con abuso di cose sacre.

§. 7. Che contro il voto solenne, fatto nella professione in qualsivoglia Religione approvata, ò doppo haver preso l'Ordine sacro, abbia contratto, ò contraha matrimonio.

§. 8. Che vivendo la prima moglie, pigli la seconda, ò vivendo il primo Marito, pigli il secondo.

§. 9. Che contro i Decreti, e Costituzioni Apostoliche abbino abusato, ò abusino il Sacramento della Penitenza, servendosi della Confessione, e Confessionario à fini disonesti, sollecitando in essi Penitenti ad turpia, & avendo con essi discorsi di cose illecite, e non convenienti al fine, per il quale è stato istituito.

§. 10. Che abbiano proferito, ò proferiscono bestemmie eretiche contro Dio, la Beatissima Vergine, e Santi; ò procedino à qualche atto di offesa, ò di-

» è dispreggio contro l'imagini,ò figure
» rappresentanti il medesimo.

» §. 11. Che abbiano tenute,ò ten-
» ghino occulte conventicole, ò radu-
» nanze in pregiuditio, dispreggio,ò con-
» tro la Religione.

» §. 12. Che abbiano indotto qual-
» che Christiano ad abbracciare il Giu-
» daismo ò altra setta, contraria alla Fe-
» de Cattolica, ò impedito i Giudei, ò
» Turchi à battezzarli.

» §. 13. Che non essendo ordinati
» Sacerdoti, s' abhino con sacrilego ar-
» dire usurpato, ò si usurpino di celebrar
» Messa, ancorche non abbiano profere-
» rito le parole della Consecrazione; ò
» abbiano presunto di ministrare il Sa-
» cramento della Penitenza a' fedeli di
» Christo, ancorche non si sia venuto
» all'atto dell' assoluzione.

» §. 14. In oltre si dichiara; che
» quelli, i quali non denunciaranno, co-
» me ò ordina col presente Editto, non
» possono essere da alcuno assoluti, se
» non dal S. Offizio, dopo che averanno
» in esso giuridicamente rivelato i delin-
» quenti, al che non possono soddisfare
» con bollettini, ò lettere senz' nome,
» e cognome dell' Autore, ò altri modi
» incerti, de quali non si tiene conto al-
» cuno nel Santo Tribunale.

» §. 15. Si dichiara anche, che con
» la suddetta espressione de casi di sopra
» da noi specificati da rivelarsi, non si
» escludano gli altri casi spettanti al S.
» Offizio, che per altro sono compresi
» nei Sacri Canoni, Constitutioni, e Bol-
» le de Sommi Pontefici; ne meno col
» presente Editto s' intende derogato
» all' altre provisioni Canoniche, Apo-

» stoliche, & à gl' altri Editti degli Or-
» dinari, & Inquisitori, &c.

Cujus Edicti occasione aliqua pro pra-
xi breviter adnotabo de pacto expresso,
& tacito cum Dæmone, & sortilegiis, re-
missio fustori examine ad alibi de hac ma-
teria, Deo dante, dicenda; interim vi-
deantur Carena tit. 12. Soufa Aphorismi.
à cap. 36. ad 57. Cobat. tom. 3 oper. mo-
ral. part 4. & nunc.

11. Quæritur, quinam censeatur im-
plorare auxilium Dæmonis, & operari cum
pacto expresso, vel tacito cum ipso?

Resp Qui expressis verbis ab eo auxi-
lium petit, vel ipsum ad aliquid agen-
dum, vel sciendum consulit, formaliter
ipsum invocat, & operatur cum pacto
expresso ipsius. Qui verò ad aliquid ha-
bendum, vel sciendum, utitur signis in-
debitis, factis, vel verbis, non habentibus
virtutum ad id, nec ex sua natura, nec ex
divina institutione, ipsum virtualiter in-
vocat, & operatur cum pacto implicito:
utitur quis ampulla, aqua plena, ad in-
veniendum furem, ad quod aqua, & vi-
trum ex sui natura virtutem non habent,
nec ex divina institutione (nam id no-
bis per Ecclesiam non constat, sed potius
oppositum) necesse est in ea ampulla
eam virtutem inesse ex pacto Dæmonis:
vide Soufam cap. 3 §. nu. 11. & Campion.
p. 2. c. 36. nu. 3.

Hoc tacitum pactum cum Dæmone
intervenit, etiam si utens illis rebus, vel
verbis explicitè protestetur se nolle inire
pactum, vel convenire cum Dæmone,
modò illis rebus indebitis utatur, ad
effectum, quem intendit; quia factum
est contrarium protestationi, & operans
virtualiter vult Dæmonis auxilium.
Quem-

Quemadmodum, qui protestatur nolle occidere Petrum, & interim venenum propinat, vel gladio transverberat, dicitur protestari contra factum.

12. Quæritur, quid sit sortilegium?

Resp. Est quoddam opus illuforium, & summè noxium, ab homine effectum, Demonis ministerio. *Carena tit. 12. §. 1. num. 1.* Tres in generali sunt sortilegii species; prima est divinatio, quæ est præ-nuntiatio futurorum, seu occultorum eventuum, indebitis modis, à Divina providentia non constituitis. Secunda, est Sortilegii amatorii, quod fit ad flectendos animos pudicos mulierum, vel virorum ad libidinem. Tertia, est sortilegii malefici, per quod fabricantur infirmitates, & similia in hominibus, vel brutis; ex quibus vel mors maleficiati statim oritur, vel illius corpus paulatim conteritur, & virtus debilitatur: plura alia videas apud alleg. *Sousa à cap. 38.* Et nota, sortilegia, in quibus intervenit abusus Sacramentorum, vel Sacramentalium, vel pactum expressum dici hæreticalia: ea vero, in quibus ea non interveniunt, non hæreticalia, & simplicia nominati, & hæc etiam solent ab Inquisitoribus judicari, *Carena.*

13. Quæritur, quinam censentur de hæresi suspecti.

Resp. Alios esse de hæresi leviter, & alios de vehemèti suspectos; illi dicuntur, qui V. G. blasphemias hæreticales evomunt, sed non ex habitu, sed raro, in ludo, vel in ira solummodo, & ideo levis conjectura hæresis habetur; alii vero, qui talia agunt, vel dicunt, ex quibus oritur argumentum, & suspicio concludens, ut plurimum, talia proferentia

Maithaucci Causela Confess.

tes, vel facientes esse hæreticos: hujus generis sunt, qui pluries, tam in ludo, & ira, quàm extra, & ad omnem levem animi motum hæreticaliter blasphemant. *Genuen. prax. cap. 18. num. 11* Piassecus *prax. p. 2. cap. 4. art. 6. num. 8.* Item invocantes Dæmonem verbis deprecativis, etiam in iis, quæ eus facultatem non suspiciunt: pactum expressum cum eo facientes: cultum ipsi exhibentes, & admiscientes in sortilegiis Sacramenta, vel Sacramentalia, aut verba sacra, Hostiam consecratam, Sanguinem Christi, aquam, & candelam benedictam, Sanctorum Reliquias, Agnus Dei, Evangelium, Symbolum fidei, Pater noster, Ave Maria, Psalmum aliquem Davidicum, aut verba Sacra Scripturæ, aliasque sanctas Orationes; quoniam, nisi crederent præfata habere virtutem ad operationem maleficiorum, scienter illa non adhiberent. *Genuen. cit. n. 11.*

14. Quæritur, an sit denuncianda mulier, quæ habet malum nomen Malefica, ad quam plures pro maleficiis concurrunt, non apparet autem ipsam fecisse, nisi sortilegia simplicia ad curandas infirmitates. V. G. eadem moneta argentea signasse erysipellim, vel tali hora, tali charta, vel tali atramento scripsisse nomina ignota, obscura, &c.

Resp. Affirmativè, *Genuen. num. 15.* ex clausula illa edicti, *che abbiano fatti, ò faccino atti, da quali si possa argomentare patto espresso, ò tacito col Demonio, esercitando incanti, magie, sortilegii, &c.* maxime, quia negari non potest, ea cum tali pacto fieri solere; nam, nec figura illa artificialis, nec verba ex natura sua vim ad curandum

(D)

habent,

habent, neque eam ex impressione corporum Cœlestium recipiunt, aut ex divina institutione ad id sunt ordinata, ergo tribuendum est, quod procedat ex pacto, saltem implicito, cum Dæmone; propterea, Ecclesia ea prohibet, & per suos Ministros, Inquisite, & Episcopos utentes punit, Carena, & Soufa: notantes quasdam, etiam orationes, alias piissimas, prohiberi, si permixta habeant nomina incognita, ob pactum implicitum cum Dæmone. Sunt utiles, & efficaces orationes ad petendum necessaria ad salutem; sed ponere vim in numero precum, ita ut credatur, quod non obtinebitur res petita, nisi tot, & non plures, vel pauciores recitentur, est superstitiosum. Christus promittens exaudire preces, etiam peccatoris, pro necessariis ad salutem, non determinavit numerum precum, sed sibi reservavit, ut alium exaudiret citius, alium tardius, ut optimè *Campionus cit. num. 4.*

15. Pondera ex Soufa, *lib. I. cap. 54. num. 13.* sortilegia esse ex suo genere mortalia: nec parvitas mæritæ excusat, esto quis operetur cum pacto implicito, nisi ex simplicitate, & ignorantia, quæ crassa, & affectata non sit, procedant.

16. Quæritur, quomodo Confessarius se gerere debeat cum obligatis ad denunciandum?

Resp. Animadvertat, an ex non denunciatione incederint in fautoriam hæreticorum, de qua diximus *cap. priori num. 21.* & tunc tales ligantur excommunicatione Bullæ Cœnæ, & absolvi nequeunt propter censuram reservatam; idem dicitur, si non denunciante omni-

serint denunciare per totum tempus, ab edicto Inquisitionis taxatum ad incurrendam excommunicationem, quamvis fautores hæreticorum non sint.

Difficultas est de non denunciante, qui in nullam adhuc excommunicationem incidit, an eum possit Confessarius absolvere, antequam actu denunciet.

17. Crederem esse distinguendum, si persona sit fide digna, & Confessario bene nota, de cujus fidelitate in promissis experimentum habeat, & alteri Confessario id non promiserit, ac onus ignoraverit, firmum propositum denunciandi videtur sufficere: si verò sit homo ordinarius, curare omnino debet, ut denunciatio præcedat, nisi communicandi urgeret necessitas, Carena §. 10. *num. 43. v. cap. sequen. nu. 25.* sed tunc debitum non extinguitur.

18. Sed quid, si poenitens Confessario significet sibi ex denunciatione imminere periculum vitæ?

Resolutio pendet à quæstione, an denunciatio sit facienda cum periculo vitæ; & resolvitur affirmative à Genuen, *num. 8.* & Carena §. 7. *num. 34.* præcipue, si tractetur de hæretico formali, dogmatizante in perniciem Reipublicæ, & Malefica, quæ multum noceret Reipublicæ, animos seducendo, & corpora offendendo: ut, si occidat pueros, & similia faciat; nam hic subintrat Axioma fixum à *Soto de just. & jur. lib. 5. q. 1. art. 6. & 7.* apud Genuen. *ibid.* quod *quilibet pro Patria tenetur ponere vitam:* & id debet Confessarius poenitenti significare, & cuicumque periculo posse per S. Officium provideri; idem in omni casu debitum

debitum agnosco; de absolute fortilega, *vid. cap. 18. nu. 41.*

19. Queritur, quomodo Confessarius se gerere debeat cum Astrologo.

Resp. Interroget, an sit Astrologus naturalis, an iudiciarius; idque, ut percipias, notes, Astrologiam iudiciariam, per quam ex astris ex pacto tacito cum Demone pradicuntur eventus contingentes, pendentes à libero hominis arbitrio, prohiberi à Sixto V. *const. Cæli, & Terra Creator, apud Quaranta sum. ver. Astrolog.* in qua Episcopis, & Inquisitoribus committitur, ut procedant contra Astrologos, mathematicos, & alios quoscumque, dicta iudiciaria Astrologia artem, præterquam circa Agriculturam, navigationem, & rem medicam in posterum exercentes, aut facientes iudicia, & nativitates hominum, quibus de futuris contingentibus, successibus, fortuitisque casibus, aut actionibus ex humana voluntate pendens, aliquid eventurum affirmare audent, etiam si id se non certè affirmare asserant, & protestentur.

Ex constellationibus, astrorumque aspectu, motu, ac situ, possunt licitè per Astrologiam naturalem conjecturari, & præcognosci effectus necessarii, & naturales: in Cælo Eclipsis, pluvia in aere, in mari tempestas, siccitas in terra, alique effectus, qui, vel dependent à solo Cælo, vel ab ipso, & aliis concausis necessariis. Ubertas terræ potest præcognosci solum in universali, quatenus hoc anno præcognoscitur talis, vel talis stella prædominium; quæ multum ad ubertatem conducit: sed nequit absolute, & infallibiliter affir-

mari, quod sit ubertas futura; nam id dependet à cultura agri, & si per homines seminabitur, quod non potest ex astris præcognosci, an futurum erit; unde solum potest præcognosci, quod terra fructificabit, si homo seminabit, sed hoc secundum ex astris prædici non potest. Pariter, quantum importat circulatio Cælorum, potest in universali præcognosci aliquem esse victurum usque ad annos sexaginta, quatenus, cum natus sit tali hora, ex vi Syderum habet complexionem robustam, & optimum temperamentum, ut possit usque ad illos annos vivere, sed non potest absolute affirmari, quod prius mori non possit, vel ex fortuito lapsu lapidis, qui non subiacet stellis; vel, si ex propria voluntate se interimat, se non cibando, vel excedendo in nutrimento, alterante suam complexionem, sic, ut vix possit pertingere ad annos pubertatis; maxime etiam, quia temperamentum non à solis astris pendet, sed à qualitate seminis parentum, à quo potest attenuari: immò nec in universali videtur id prædici posse, quia principia, ex quibus Astrologi discunt, sunt incerta, & in ipsis variant. Nam alii in 12. partes æquales dividunt Zodiacum, alii Equatorem; alii à octava domo sumunt iudicium mortis, alii à septima, & alii à somniant, apud Carenam *p. 2 tit. 12. §. 12. num. 100.* Ideo ex astris, nec cum certitudine, nec sine ea possunt prædicere futura contingentia, ut ibid. *num. 95.*

Dices. Sæpè Astrologi prædixerunt futuros eventus, & divinarunt matrimonia, filios, dignitates, &c.

(D) 2

Resp.

Resp. Id effectisse ex instinctu, & pacto tacito cum Demone arg. ex Cap. illud 26. qu. 2. Carena cit. num. 117. Campion. 2. par. cap. 36. num. 8. Antonel. de reg. Eccl. lib. 6. cap. 22. num. 1. Ut inde homines inducerent ad credendum in stellis esse vim ad tales effectus inferendos, & cogendum liberum arbitrium. Quæ aonæxio est inter astra, & tales eventus? Audias D. Th. 2. 2. qu. 95. artic. 5. Corpora Cælestia non possunt esse per se causa operationum liberi arbitrii: possunt tamen ad hoc dispositivè inclinare, in quantum imprimunt in corpus humanum: & per consequens in viros sensitivæ, quæ sunt actus corporalium organorum, quæ inclinant ad humanos actus. Quia tamen viros sensitivæ obediunt rationi, nulla necessitas ex hoc libero arbitrio imponitur, sed contra inclinationem Cælestium Corporum homo potest per rationem operari. Nam Sapiens dominatur astris.

Unde, prius quam Astrologus judiciarius absolvatur, interrogandus est, an contra fidem erraverit, credens homines, quia natos sub tali, vel tali sydere, cogi, & necessitari ad bene, vel male operandum: & dum, ita reperitur, quia hæreticus formaliter est, negans liberum arbitrium, procedatur cum eo juxta dicta cap. 3. num. 7. si sine errore fuerit, antè absolutionem curet Confessarius, ut libros astrologiæ consignet Inquisitoribus, vel Episcopis: deceptos de fallitate moneat: se retractet, & Astrologiam detestetur. Optimum erit ei suadere, ut Inquisitoribus se presentet ad effectum, ut gaudere possit

privilegiis spontè comparentium, per dicenda cap. sequen. nu. 26.

CAPUT V.

Prop. VI. & VII. ab Alex. VII. Sc.
Solicitatio ad turpia.

PROP. 6. Confessarius, qui in Sacramentali Confessione tribuit pœnitenti chartam, postea legendam, in qua ad venereus invitatur, non censetur sollicitasse in Confessione; ac proinde non est denunciandus.

PROP. 7. Modus evadendi obligationem denunciandæ sollicitationis est: si sollicitatus confiteatur cum sollicitante, hic potest ipsum absolvere, absque onere denunciandi.

I. Scribit Soufa lib. 1. Aphorism. cap. 34. num. 2. quod soll. citare, est diligentiam adhibere ad aliquod consequendum, sive id fiat verbis, promissis, & nutibus, sive aliis actibus. Uno ore DD. dixerunt pœnitentes, sive mares, sive fœminas à Confessariis sollicitatos ad turpia, ad actus nimirum venereos, & carnales, ad eos denunciandos teneri, juxta Const. Greg. XV. incip. *Universi Dominici Grægis in Bullar. Cherrab.* edita contra Confessarios, ubi vis locorum sollicitantes ad turpia, sive sollicitatio sit. I. In actu Sacramentalis Confessionis: II. Sive antea: III. Vel post immediatè: IV. Sive occasione: V. Vel prætextu Confessionis hujusmodi, etiam ipsa Confessione non secusa: VI. Sive extra occasionem Confessionis in Confessionario: VII. Aut in loco quocumque, ubi Confessiones Sacramentales